

El còctel incendiari de la Consellera Jordà: incomplir la Llei de moratòria a la incineració alhora que el govern és incapaç d'aplicar polítiques per prevenir la generació de residus.

Han passat 8 mesos des de l'aprovació pel Parlament de la Llei que estableix una moratòria per tramitar nous projectes d'incineració, ampliar la capacitat de tractament de les existents, i cremar nous tipus de residus (Llei 2/2021 del 29 de desembre, publicada el 31-12-2021). Aquesta llei va ser aprovada gràcies a la iniciativa de les entitats socials de la Plataforma Ciutadana Residu Zero (PCRZ) i al suport dels Grups Parlamentaris dels Comuns, la CUP, ERC i JxCat.

Però les actuacions del Departament d'Acció Climàtica (DAC) i l'Agència de Residus de Catalunya (ARC) que encapçala la consellera Jordà estan *incomplint la Llei de moratòria* perquè s'estan atorgant noves autoritzacions per augmentar la capacitat i la tipologia de residus a incinerar (pneumàtics, llots i fangs d'aigües residuals, purins, biomassa, ...) en plantes industrials de fabricació de ciment i de tractament de purins.

Aquestes actuacions mostren la realitat que sovint es vol amagar rere declaracions publicitàries sobre *l'economia circular* i amenacen de deixar en no res la *Llei de Prevenció de Residus* que tant el Parlament com la Llei de Canvi Climàtic han ordenat posar en marxa al govern en un període d'escassetat de recursos, amenaces al proveïment energètic i alteracions climàtiques severes.

Per aquestes raons i per rebutjar l'acció del DAC i de l'ARC de *total continuïtat* amb les polítiques de gestió de residus que ens han dut a una situació insostenible, la PCRZ iniciem una sèrie d'accions contra la política de la Consellera i demanem una rectificació clara de les actuacions que desenvolupa.

Adjuntem *l'enllaç del mapa de conflicte de residus a Catalunya*: [CEPA- Ecologistes de Catalunya i Plataforma Ciutadana Residu Zero\(PCRZ\) - Google My Maps](#)

1. La Nova TRACJUSA a Juneda a les Garrigues.

El projecte d'incineració de residus, presentat per nova Tracjusa a Juneda, va obtenir l'Autorització Ambiental atorgada pel Conseller Damià Calvet el 25 de març de 2021 amb un govern en funcions, malgrat l'àmplia oposició del territori i el posicionament contrari del Consell Comarcal. Les plataformes ciutadanes i l'entitat IPCENA-EdC van presentar-hi un recurs que argumentava les raons contràries a l'autorització. L'actual consellera d'Acció Climàtica en declaracions en seu parlamentària (es poden consultar a l'hemeroteca), declarava aleshores que "*s'haurà d'aplicar la moratòria als projectes de Cercs i Tracjusa*".

Doncs finalment en data 28 de juny del 2022 la Consellera Jordà i el Secretari de Qualitat Ambiental han desestimat totes les al·legacions i han ratificat l'autorització ambiental de la planta. A més, han "aprofitat" per multiplicar per 4 els m³ de purins i de CDRs a tractar fins a un total aproximat de 180.000 t/any.

Aquesta autorització per tractar residus per mitjà d'una modalitat d'incineració seria la primera a les comarques de Lleida, suposadament per tractar purins, però s'hi preveu cremar Combustible Derivat de Residus (CDR) procedent de les comarques de l'AMB. Remarquem que aquesta decisió és un obstacle frontal al tractament avançat dels residus ramaders estesos per tota Europa que consisteixen en la separació líquid/sòlid de forma mecànica amb uns costos ambientals mínims.

Per rematar-ho la Consellera no ha dubtat a aplicar una argúcia legal donat que la Llei de moratòria estableix, respecte les instal·lacions d'incineració en funcionament, que "el govern en el termini de dos anys a comptar des de l'aprovació de la Llei, haurà d'aprovar un pla de tancament i

desmantellament vinculat a la llei de prevenció de residus” ... però el projecte de nova Tracjusa no compleix amb el supòsit de projecte construït i així no s’hauria de desmantellar.

A Juneda s’ha liquidat de facto la moratòria vigent i IPCENA-EdC ha hagut de presentar un Contenciós Administratiu per demanar la seva nul·litat i les plataformes estan informant i organitzant actes públics per mobilitzar el rebuig popular en aquesta agressió social i ambiental.

2. LAFARGEHOLCIM ESPAÑA SAU a Montcada i Reixac.

Les protestes i mobilitzacions populars dels veïns del barri de Can Sant Joan i de Montcada contra la contaminació, la pols, el soroll i les afectacions a la salut són àmpliament conegudes i són objecte d’estudi i preocupació d’entitats de salut pública i d’universitats. L’ajuntament també demana a la Generalitat solucions des de fa anys.

La llei estatal 16/2002, de Prevenció i Control de la Contaminació, disposava que les activitats existents (entre les quals LAFARGE) s’havien d’adaptar a la normativa ambiental en un termini que, com a màxim, es podia estendre fins al 30 d’abril de 2008.

De fet aquesta data límit va ser el motiu pel qual el govern de la Generalitat va aprovar la declaració d’impacte ambiental i va atorgar l’autorització ambiental el mateix dia (28 d’abril de 2008) per temor a esgotar el termini. Per aquesta raó, tant el TSJC com el Tribunal Suprem han anul·lat *totes les autoritzacions* atorgades per la Generalitat des d’aquella data. Els fets són clars: *l’empresa està funcionant des de l’any 2008 i legalment en no disposar d’autorització vàlida.*

Malgrat aquesta situació, el Departament d’Acció Climàtica obre (16 d’agost de 2022 !!) un període d’exposició pública per tramitar una nova autorització ambiental, malgrat les sentències i malgrat ser plenament vigent la llei de moratòria a la incineració.

El tribunal Suprem ha de resoldre el darrer intent de la Generalitat que ha presentat recurs de cassació contra les sentències, però la Plataforma Antiincineració, els veïns i l’ajuntament de Montcada demanen que es faci efectiu el tancament de la fàbrica a Montcada.

3. CEMENTS MOLINS INDUSTRIAL (CMI).

El llarg recorregut dels anteriors governs de la Generalitat a l’hora d’atorgar permisos i facilitar a l’empresa pràctiques alienes al seu objectiu de producció de ciment ha portat a anar ampliant els fluxos de residus que es cremen en substitució del combustible. L’empresa obté guanys crematístics en actuar com a gestors encoberts de residus i lucrarse a més amb l’obtenció de més drets d’emissió.

S’ha rebutjat sistemàticament les demandes dels veïns afectats més directament de les poblacions de Sant Vicenç dels Horts, Pallejà i d’altres del Baix Llobregat que volen tenir informació veraç i que s’oposen en aquestes pràctiques autoritzades.

En són exemples els episodis de pols en suspensió denunciats amb imatges pels veïns del barri de Sant Josep, o el fet que els instal·ladors de plaques solars desaconsellen la seva instal·lació per l’efecte corrosiu que ocasiona l’atmosfera contaminada en aquesta zona.

La voluntat manifesta de l’empresa es augmenta encara més la crema de residus en substitució de combustibles fòssils: ha anunciat que per assolir els objectius de reducció d’emissions l’any 2030 vol incrementar fins a 20.000t/any la crema de pneumàtics fora d’ús (PFU)!!. El DAC no frena aquestes intencions, ans al contrari, les facilita i no dona fermesa al compliment de la llei de moratòria.

4. LA TÈRMICA DE CERCS

Ara mateix queden 1 any i 2 mesos perquè la moratòria acabi el seu recorregut i Cercs i el Berguedà, víctimes del conflicte iniciat quan es va descobrir la intenció de instal·lar una incineradora amb capacitat per 330.000 tones anuals de residus industrials (quasi un 70% del que produeix Catalunya i que teòricament podria anar a aquesta operació de tractament segons normativa europea), quedin

altra vegada amenaçats per una bomba de rellotgeria en forma de finalització de moratòria.

A més entenem que el nostre municipi, on hi ha dos abocadors, un embassament que va inundar part de la nostra historia i on hi va ocórrer el primer delictes mediambiental de l'Estat espanyol, amb la Central Tèrmica de Cercs, no ha d'esdevenir el pati de darrera dels jocs especuladors d'actors econòmics que en comptes de pensar en el desenvolupament ecològic i econòmic d'un territori que viu de cara a la natura pensen únicament en l'enriquiment propi.

Per tan, des d'aquesta Plataforma no podem deixar d'exigir que es compleixi immediatament el compromís expressat pel parlament i la Consellera del Departament d'Acció Climàtica, la Sra. Jordà, de no deixar decaure la moratòria i encavalcar-la amb una llei de residus, que ha de ser ambientalment ambiciosa, catalana i amb el pla de tancament de les plantes que cremen residus en el nostre país.

5. SOBRE LA INCINERACIÓ DE RESIDUS EN PLANTES DE CREMA DE BIOMASSA.

Molt diverses entitats socials estem assistint amb perplexitat a un boom d'actes, jornades i anuncis publicitaris en diversos mitjans on es defensa la crema de biomassa incorporant residus i on s'arriben a presentar projectes sense cap mena d'escrúpols amb total ignorància i incompliment de la Llei de moratòria.

Considerem d'extrema gravetat que aquestes activitats es facin amb el ple suport i impuls de la Conselleria per afavorir els interessos productivistes dels propietaris i sectors dels negocis forestals. Una vegada més denunciem que la Conselleria d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural (l'anterior conselleria d'Agricultura) té segregat l'inexistent Dept. de Medi Ambient el que dificulta l'acció de govern de la Generalitat per protegir la salut del medi i les persones i activar la transformació econòmica i social que permeti al nostre país adaptar-se a la crisi climàtica, energètica i ambiental.

6. L'ARC vol impedir la continuïtat del model de gestió de residus municipals RESIDU MÍNIM (RM).

Aquest model de prevenció i gestió de residus s'està aplicant amb èxit a diversos municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i diverses ciutats i mancomunitats de l'estat espanyol on s'anomena model Humit-Sec.

Residu Mínim compta amb plantes de compostatge i triatge en el propi territori on es produeixen els residus (Baix Llobregat). Residu Mínim prioritza la separació de la *fracció orgànica* com a responsabilitat dels ciutadans i el compost que s'elabora a la planta de Torrelles es apte per usar-lo en agricultura ecològica.

És un model que destaca per ser dels que obté millors resultats a Catalunya. No desplega contenidor ni fracció de bossa groga per envasos donat que és una responsabilitat del productor i distribuïdor segons la Directiva de Residus. Els envasos es posen al contenidor anomenat *inorgànic* i es porten a una planta de triatge a Molins de Rei on es recullen, a més dels envasos, altres materials aprofitables.

ECOEMBES posa traves a Residu Mínim perquè ha de pagar segons la Directiva i la Llei estatal d'envasos el cost de tots els envasos que es recullen i no solament la petita part que es recull en el contenidor o bossa groga.

Incomprensiblement l'ARC ha anunciat unilateralment als ajuntaments RM que no accepta aquest model com a recollida selectiva a la nova Llei de prevenció de Residus que està preparant i es nega a demanar la exempció que permet la Llei estatal de Residus; al contrari, força els ajuntaments a implantar el contenidor o bossa groga ideat a partir dels interessos privats d'Ecoembes!.

Aquest atac injustificat contra el model que més facilita la prevenció de residus, vulnera les competències dels municipis per decidir el model de recollida que implanten i fa costat als interessos d'Ecoembes que vol obstaculitzar les obligacions comunitàries de Responsabilitat del productor. I el govern vol anomenar aquesta Llei de prevenció de Residus !!.

7. L'enquistament dels conflictes causats pels residus arreu de Catalunya.

Sense posar fre a les activitats que ocasionen residus i emissions ni regular les activitats per a què els productors es facin càrrec dels residus que produeixen, les actuacions del govern i del DAC (ARC, DGQA) es limiten a atorgar llicències d'activitats que augmenten les emissions i aportació de residus al medi amb l'excusa que "*les han de tramitar per no prevaricar*".

Per aquesta causa, el govern no està aportant solucions que preservin la salut del medi i de les persones en els casos dels abocadors de Rubí, Solius, Cerdanyola, o Hostalets de Pierola, ... com es pot comprovar en el dossier que hem elaborat sobre alguns dels conflictes existents al territori.

La Llei de Prevenció de residus continuista que està elaborant el govern.

Aquests exemples de l'acció diària de l'ARC i del govern mostren clarament el continuisme de les polítiques de prevenció i gestió dels residus.

- Considerem d'extrema gravetat aquesta realitat de gestió que es trasllada a l'esborrany de Llei de prevenció de Residus que s'ha presentat.
- Lluny de ser l'eina que vagi a l'arrel dels problemes (suport, autoritzacions i permissivitat al model productiu i les activitats econòmiques que generen residus que són externalitzats a la societat i al medi), es continua centrant la gestió en les tecnologies obsoletes que afecten la salut del medi i les persones i malbaraten recursos (incineració; abocadors; ...).
- Manifestem la nostra decepció davant les expectatives no acomplertes de canvi de model que hem argumentat i demanat en aquesta conselleria del Govern. El continuisme i enquistament del mateix model de residus de dècades no permet deixar enrere les greus conseqüències i els conflictes d'un model que es basa en produir residus i posar-los sota la catifa o cremar-los, agreujant la crisi ambiental i climàtica i con^odemnant el futur de l'economia productiva de Catalunya.
- Denunciem que l'ARC lluny de presentar una Llei catalana de prevenció que estableixi un canvi de paradigma prefereix refugiar-se en una còpia a la baixa de la *Ley de Residuos y Suelos contaminados*, Llei gens ambiciosa amb què l'estat ha transposat les directives.

Per tot el que hem argumentat denunciem l'incompliment per part del govern de la Llei de moratòria aprovada pel Parlament de Catalunya.

Les Plataformes i territoris afectats per aquestes polítiques anunciem el nostre rebuig i mobilitzacions contra aquesta política de sotmetiment als interessos dels que no volen cap canvi (ECOEMBES), ni fer realitat les polítiques reals de prevenir els residus, ni aplicar la Responsabilitat Estesa del Productor com ho estableixen les darreres directives europees.

Catalunya, 20 d'octubre de 2022